

stermih pečin delaje odkrene se od njih, kakor da bi šel po opravi, v tem hipu pa prekucne se čez robovje, ter pokoplje se, sit življenja, na večno v brezno morske globočine.

Poleg ilirskega poslovenil J. Levičnik.

Vsakemu svoje!

Hajd! kmetje, kupite,
Kupite blagá!
Blago moje najlepše je,
Najgorše se ceniti sme:
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

Glejte lepe srajčice,
Bele kakor sneg!
Tem se pravi hlače, da!
Preumetnega so stroja:
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

Imam tudi lajbelce,
Oj! kak zali so!
Sukinj takšnih ne najdete
Nikjer drugod, ko so te-le:
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

Kupite lepe čevljice,
Nogovičice!
Klobuke in obramnice,
Gumbe, trakí, zapónice:
Vse z velike fabrike
Nemške kulture!

Hajdi! ne zamudite!
Zlata vam je prilika!
Ne bodi vam tolarčka žal;
Kdor kupi, se ne bo kesal,
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

K stanu prost zdaj stopi kmet:
„Dragi prijatelj!
Obleko dajte mi celó,
Od pet do glave vso novó —
Iz velike fabrike
Nemške kulture!“

„Tak je prav, pogledajte le,
Krasno vam stoji.
Zdaj smete se pokazati
In vsakemu približati;
Je 'z velike fabrike
Nemške kulture!“

Močno kmet se veseli,
Berž hití domú,
Ošabno hodi čez vasí,
Para, misli, nikjer mu ní,
Zvun velike fabrike
Nemške kulture!

Ko pa domú bliža se,
Vtrípa mu sercé.
Prijatli ga ne poznajo
In šemi se posmehvajo,
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

Kaj pa maram jez za to,
Če se smejate!
Dobim prijatlov kolikor čem,
Pajdažiti se z drugim smem
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

Kmalí vidi pa naš kmet,
Da je ni zadel
V obleki novi se gibat
Ne more nič, kakor bi rad,
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

Čevlji hudo ga tiščé,
Hlače pokajo,
Je srajca komaj do pasú,
In suknja — usmili se Bogú!
Iz velike fabrike
Nemške kulture!

Dobro je previdil zdaj,
Skušnja mu pové,
Da kar pridela se domá,
Je boljša roba in več zdá
Kot velike fabrike
Ptuje kulture!

Dopisi.

Iz Istre. Iz Pazna. r. — Naj „Novice“ postavijo mal spominček verlemu gospodu Antonu Luksetić-u žl. Lichtenfeldu, ki je 5. dan t. m. 81 let star, svoje blago življenje sklenil. Luksetić je bil c. kr. stotnik in je čez 30 let v pokoji živel v svoji domovini, vsaki dan zvest si tistega poveljnega pravila, da „le tisti človek kaj veljá, ki je koristen okolici svoji“. Ni ga moža, ki bi bil za sadjorejo bolj unet, kakor je bil rajni naš rojak. Večino svoje penzije je daroval sadjoreji; leto za letom je obdeloval svoj vert, sadil in cepil, in cepiče delil brez plačila bogatinom in siromakom, gospôdi in kmetu, in kmetom še najraje. Žlahne drevesa v okraji pazenskem iz njegovega sadišča zasajene, pričale bojo mnogo mnogo let o njegovem izverstnem trudu za povzdigo sadjoreje. Ker je vedil, da duhovščina največ zamore v tem storiti, da se čedalje bolj širi toliko dobrotljivo sadje, je škofe nagovarjal, naj priporočajo svojim duhovnom sadjorejo, in duhovnim samim je daroval cepičev in dreves, kolikor je le mogel (tudi vert marljivega, kmetijskega družbi krajnski dobro znanega fajmoštra Vranjskega gosp. Mat. Mužina, se je menda večidel začel od Luksetićevih sadik). Tudi ces. gospôske je naduševal,

naj skerbijo za razširjenje vsaki deželi toliko koristne sadjoreje; le škoda, da se ni povsod toliko storilo, kakor je domoljubni gospod želel. Velike prizadeve rajnega Luksetića so priznale tudi više ces. oblasti in mu mnogokrat pohvalne pisma poslale. Mi pa naznanivši smert verlega domoljuba, kakoršnih naša Istra nima ravno na kupe, sklenemo te verstice s tem pristavkom, da se nam vsigdar milo stori, ako črna zemlja zakrije kakega verlega moža. Bodi mu zemljica lahka!

Iz Istre. Na Vranji 2. okt. *) M. Vročina bila je letos pri nas takošna, da je skor živa duša ne pomne; vse je skor zgorelo razun perve setve — v domačem jeziku belega žita. Bažola dobilo se je seme in še to herjavo, tako turkinja in sirk. Krompir je tudi zlo suša vzela. Ajdo smo sejali in zelje sadili, tako tudi repo konec velikega serpana (kolovoza) in še kimovca. Ako ne bi bilo mraza do konca tega mesca, bi vendar siromaški narod dobil nekoliko ajde in repe, tako tudi zelja, — drugač joj svetu! Grozdje bilo je tako bolešno, da kadi bi ga bili imeli 30 spadov, ne bojo ga četiri. Hrasti in še celó šume so vsahnuli; tudi sadja ni in žira. Breskve in smokve bile so polne al brez smoka. Listje je odpadlo in gol plod ostal. Česnje in slive itd. pri meni cvetejo kakor na protuletje (spomladi). Bče, iz kojih so upali pridelka za 100 gold., ne bodo ga dale forinta. — Moja dva nova verta hvala Bogu! vidljivo napredujeta; najlepše sadje, ki ga vam tû na ogled pošiljam, zrastle je na enem vertu, kjer je bil prej živi kamen. Svi lopredi slabo so se obnesli. Prosimo Boga za boljšo letino prihodnje leto, in za zdravje in mir.

Iz Štajarske 18. okt. — V poslednjem listu „Novic“ našteva gosp. ravnatelj latinskih šol v Celji, kaj je storil za pospéh slovenščine, da je sestavil za plodniši nauk naravoslovja slovenski imenik vsega živalstva in rastlinstva, da je ministerstvu predložil nasvêt, naj se v 1. in 2. razredu namesto 2 ur uči slovenski jezik 3 ure, in da po njegovi prizadevi se je nauk slovenščine na glavni ljudski šoli pospešil. — Čeravno je bolje, da človeka drugi hvalijo, ne pa sam sebe, smo vendar gospodu ravnatelju hvaležni za vse, kar je storil v pospošenje mile naše materinščine. Al pravica terja, da se, povedaje eno, ne zamolči drugo. Nočemo pretresovati, kaj ga je uznemirivalo, da je konecletni slovenski govor povprek in po dolgem križal, tudi ne, kako ga je vest pekla, ko so Slovenci zahtevali, da se v izvesti tiskajo slovenske imena po domače; povedali bomo le, kako je skrbel za mir in spravo med mladino: Učenci so med seboj poslovenjevali latinščino, kar pa ni bilo nemškemu vitezu po volji. Pritožil se je toraj ravnatelju, da ga Slovenci zametujejo, ker med seboj občijo v njemu nepoznatem jeziku! Ravnatelj pride v šolo, ter z dobrim in hudim Slovencom svetuje, naj le po nemški govorijo: „damit keine Spannung unter den Studenten entstehe“. In mnogokrat je govoril na pr. tako-le: „In Cilli sind auch Deutsche, man soll daher deutsch sprechen.“ „Wozu soll man seine Nationalität den Andern zu Fleiss zeigen? man kann ja ein guter domorodec sein, aber davon braucht Niemand was zu wissen“ itd. — Vidi se iz tega, kako je to razumeti, da „ne more res biti in tudi ni res, da bi bil dijakom prepovedal govoriti slovenski.“

Polovica lanských celjskih ošmošolcov.

Iz Celja 19. okt. — ! — Celjska glavna ljudska šola, sama kolikor pošteno in pravično mogoče po višem narodnem izobraževanju hrepeneča, bi rada zvedila: v čem je neki gospod — ki se tako rad za verlega „Slovenca“ sam hrusti — kakor v zadnjem listu „Novic“ terdi, slovenščino v tej šoli pospešil? Za gotovo smo zvedili, da tisti gospod, berž ko so „Novice“ imenovani sostavek k' nam prinesle —

*) Gospodarska družba ljubljanska je prejela s tem dopisom nekoliko lepega sadja, zlasti hrušk, ki so živo znamenje, kako marljiv vertnar je gosp. župnik Mužina, družbenik naše c. kr. gosp. družbe.